

NOTES INFORMATIVES – juny de 2017

Renda Bruta Familiar Disponible. Baix Llobregat 2014

La renda disponible de les famílies va augmentar al 2014 tant al Baix Llobregat com al conjunt de l'Àmbit Metropolità i de Catalunya. La comarca continua amb una renda familiar per càpita inferior a la de l'Àmbit metropolità però superior a la catalana. El Baix Llobregat es situa entre les comarques amb major renda familiar disponible per habitant i amb major pes de la remuneració d'assalariats com a principal font de renda.

Dades generals de Renda Bruta Familiar Disponible.

La **Renda Bruta Familiar Disponible** és un indicador macroeconòmic que mesura els ingressos de què disposen les famílies per destinar-los al consum o a l'estalvi.¹

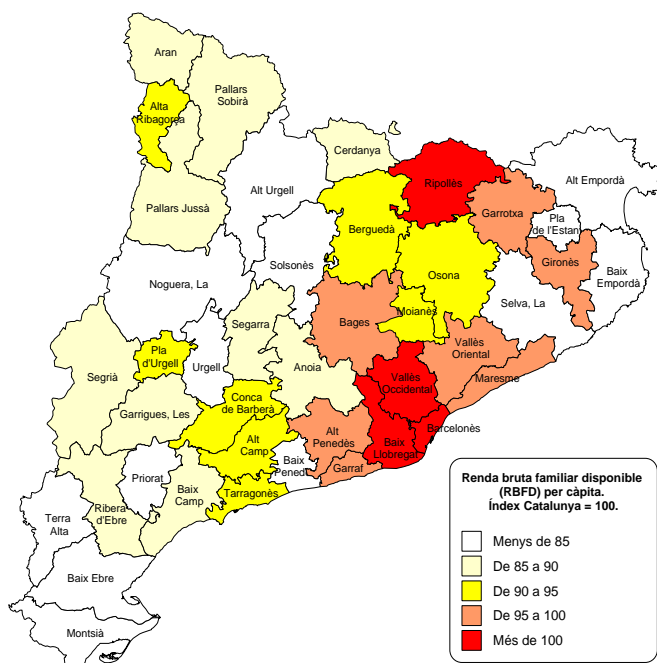
Renda familiar disponible bruta (RFDB)

Any	Baix Llobregat			Àmbit Territorial Metropolità			Catalunya		
	RFDB	RFDB per habitant		RFDB	RFDB per habitant		RFDB	RFDB per habitant	
	Milers d'euros	Milers d'euros	Índex Catalunya=100	Milers d'euros	Milers d'euros	Índex Catalunya=100	Milers d'euros	Milers d'euros	Índex Catalunya=100
2011	13.749.291	17,2	102,8	84.158.242	17,7	105,7	125.426.541	16,7	100
2012	13.371.179	16,7	102,8	81.750.025	17,2	105,8	121.722.413	16,2	100
2013	13.534.958	16,9	105,1	81.211.675	17,2	106,4	120.228.452	16,1	100
2014	13.779.761	17,3	104,9	82.984.191	17,6	106,8	122.253.138	16,5	100

Font: OC-BL, a partir de les dades de l'IDESCAT. Base 2010.

Les darreres [dades publicades per l'IDESCAT](#) mostren com les dades de renda bruta familiar de 2014 aconseguixen remuntar les de l'any 2011. El Baix Llobregat va augmentar la renda disponible de les seves famílies durant el 2013 i 2014. La renda mitjana per habitant a la comarca va ser de 17.300 € , 400 més que l'any anterior, i es situa per sota de la mitjana de l'Àmbit Metropolità (17.600 €) però per sobre del conjunt de la renda familiar disponible de Catalunya (16.500 €).

Mapa de Renda Bruta Familiar Disponible per càpita. Índex Catalunya = 100 (Dades 2014). Font: OC-BL, a partir de les dades de l'IDESCAT. Base 2010.

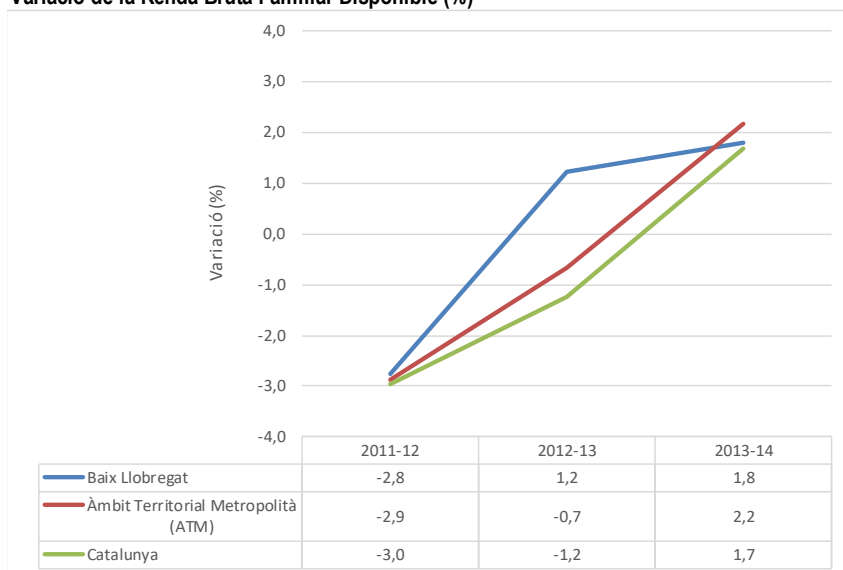
¹ Aquesta renda no depèn només dels ingressos familiars vinculats a l'activitat productiva, com ara la remuneració d'assalariats i els excedents d'explotació empresarials (entre els quals s'inclouen el lloguer imputat dels habitatges propietat de les llars i les rendes d'activitats empresarials i professionals d'empreses individuals) i la renda mixta de les famílies sinó que també incorpora l'activitat de l'Administració Pública en tant que impostos i prestacions socials. Es considera renda "bruta" perquè no dedueix cap consum del capital fix (que equivaldria a la depreciació dels béns com a conseqüència del desgast normal i l'obsolescència previsible).

Les dades que es presenten aquesta nota incorporen l'adopció de la metodologia del Sistema Europeu de Comptes (SEC-2010), que ha fet variar el posicionament comarcal respecte a metodologies de càlcul anteriors. Veure metodologia més detallada al final d'aquesta nota o al [web de l'IDESCAT](#).

El Baix Llobregat es situa com la segona comarca amb major renda familiar disponible. Les comarques amb una renda familiar més elevada l'any 2014 van ser el Barcelonès, el Baix Llobregat, el Vallès Occidental i el Ripollès. D'altra banda, les comarques amb menys renda van ser el Montsià, el Baix Ebre i l'Alt Empordà.

Evolució.

Variació de la Renda Bruta Familiar Disponible (%)

Font OC-BL, a partir de les dades de l'IDESCAT

El Baix Llobregat augmenta en un 1,8% la seva renda familiar disponible. Els àmbits territorials de referència incrementen també la seva renda familiar respecte el 2013: Catalunya (1,7%) i l'Àmbit Territorial Metropolità (2,2%).

Si comparem la renda familiar de 2014 amb la de 2011 s'observa que, en el cas del Baix Llobregat, la comarca recupera la renda familiar disponible d'aquell any, mentre que en la resta d'àmbits territorials (àmbit metropolità i Catalunya) encara es mantenen amb una renda inferior a la de fa 4 anys.

Segons comarques, el Baix Llobregat és la 11a comarca amb més creixement de la RBF (1,8%), per sota d'altres comarques metropolitanes com ara el Barcelonès (+2,5%), el Vallès Occidental i el Vallès Oriental (+2,1%). Les comarques de Catalunya que més incrementen la seva renda familiar en termes percentuals són el Pla de l'Estany (+2,8%) i el Garraf (+2,6%). Hi ha 15 comarques que, tot i l'augment en el conjunt de Catalunya, disminueixen la seva renda familiar respecte l'any anterior. Montsià (-4,2%), Priorat (-2,9%) i Pallars Sobirà (-2,7%) són les comarques que presenten la baixada més important.

Segons comarques, el Baix Llobregat és la 11a comarca amb més creixement de la RBF (+1,8%), per sota d'altres comarques metropolitanes com ara el Barcelonès (+2,5%), el Vallès Occidental i el Vallès Oriental (+2,1%). Les comarques de Catalunya que més incrementen la seva renda familiar en termes percentuals són el Pla de l'Estany (+2,8%) i el Garraf (+2,6%). Hi ha 15 comarques que, tot i l'augment en el conjunt de Catalunya, disminueixen la seva renda familiar respecte l'any anterior. Montsià (-4,2%), Priorat (-2,9%) i Pallars Sobirà (-2,7%) són les comarques que presenten la baixada més important.

Dades municipals.

Només 7 dels 30 municipis de la comarca tenen una renda per habitant inferior a la mitjana catalana. Sant Just Desvern continua sent el municipi amb el nivell més alt de renda per habitant, amb 21.200 € de mitjana. Sant Joan Despí (19.200 €), Begues (19.200 €), Esplugues de Llobregat (18.900 €), Molins de Rei (18.700 €) i Sant Esteve Sesrovires (18.300 €) són els altres municipis del Baix Llobregat amb major renda familiar per habitant.

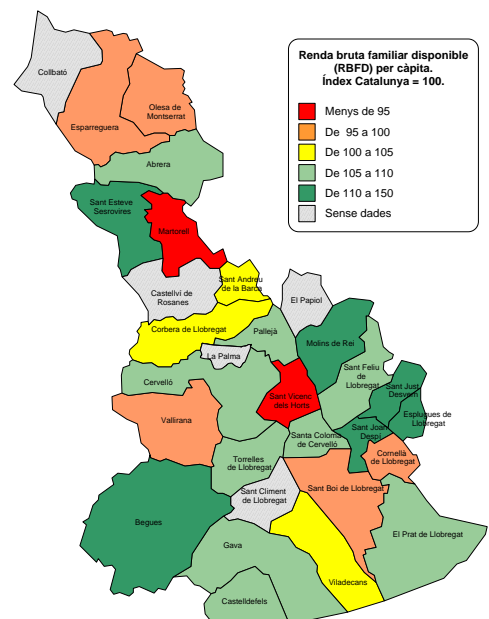
Sant Vicenç dels Horts (15.500 €) és el municipi del Baix Llobregat amb una renda mitjana per habitant més baixa, seguit de Martorell (15.600 €), Olesa de Montserrat (16.000 €) i Sant Boi de Llobregat (16.300 €).

Renda familiar disponible bruta (RFDB) per municipis

	RFDB 2014	RFDB per habitant 2014		RFBF per habitant - Evolució (milers €)				
	Milers d'euros	Milers d'euros	Índex Catalunya=100	2011	2012	2013	2014	
Abrera	212.166	17,7	107,7	17,5	17,0	17,5	17,7	▲
Begues	126.114	19,2	116,5	19,2	19,1	18,9	19,2	▲
Castelldefels	1.131.071	18,0	109,2	18,0	17,3	17,6	18,0	▲
Cervelló	152.168	17,4	105,8	17,8	17,7	17,3	17,4	▲
Corbera de Llobregat	235.840	16,7	101,7	16,9	16,5	16,5	16,7	▲
Cornellà de Llobregat	1.402.547	16,4	99,8	16,2	15,9	16,2	16,4	▲
Esparguera	352.227	16,4	99,7	16,2	15,7	16,1	16,4	▲
Esplugues de Llobregat	857.253	18,9	114,7	18,7	18,3	18,2	18,9	▲
Gavà	807.238	17,6	106,9	17,6	17,1	17,3	17,6	▲
Martorell	429.473	15,6	94,9	16,1	15,3	15,2	15,6	▲
Molins de Rei	464.577	18,7	113,4	18,6	17,9	18,1	18,7	▲
Olesa de Montserrat	373.458	16,0	97,4	16,1	15,4	15,9	16,0	▲
Pallejà	198.778	17,8	108,2	17,9	17,3	17,7	17,8	▲
Prat de Llobregat, el	1.087.682	17,5	106,1	16,8	16,4	17,1	17,5	▲
Sant Andreu de la Barca	445.205	16,5	100,1	16,2	15,7	16,3	16,5	▲
Sant Boi de Llobregat	1.336.719	16,3	99,3	16,6	16,1	16,2	16,3	▲
Sant Esteve Sesrovires	137.054	18,3	111,0	17,8	17,4	17,8	18,3	▲
Sant Feliu de Llobregat	765.594	17,7	107,4	17,6	17,3	17,4	17,7	▲
Sant Joan Despí	629.576	19,2	116,7	18,8	18,4	18,7	19,2	▲
Sant Just Desvern	346.748	21,2	128,9	20,8	19,5	19,8	21,2	▲
Sant Vicenç dels Horts	430.850	15,5	94,3	15,5	15,1	15,4	15,5	▲
Santa Coloma de Cervelló	141.707	17,8	108,3	17,7	17,4	17,5	17,8	▲
Torrelles de Llobregat	101.268	17,4	106,0	17,5	17,2	17,5	17,4	▼
Valirana	238.009	16,4	99,9	16,7	16,2	16,1	16,4	▲
Viladecans	1.083.799	16,7	101,7	16,7	16,3	16,5	16,7	▲
Baix Llobregat	13.779.761	17,3	104,9	17,2	16,7	16,9	17,3	▲

Font: OC-BL, a partir de les dades de l'IDESCAT. Base 2010.

Informació disponible només pels municipis de més de 5.000 habitants.

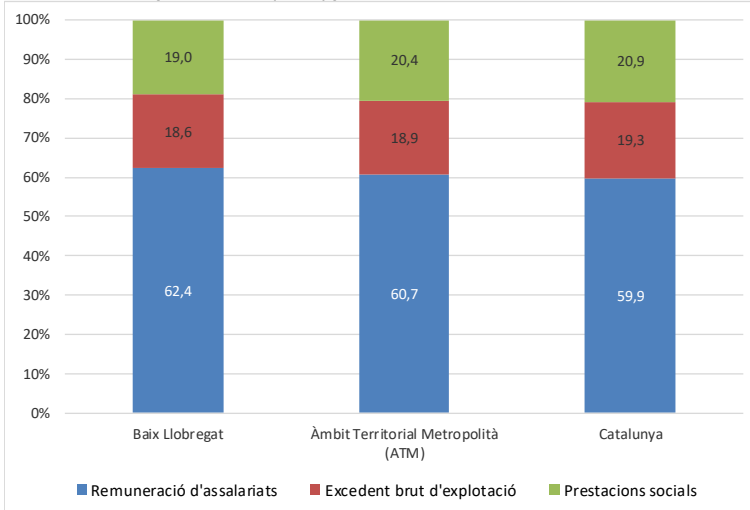

Renda Bruta Familiar Disponible per recursos.

El càlcul de la renda familiar disponible es realitza calculant la diferència entre els **recursos** (les diferents fonts de renda) i els **usos** (que són principalment les cotitzacions a sistemes de previsió social i els impostos sobre la renda i el patrimoni). L'anàlisi dels recursos de la renda és una aproximació força útil per veure l'origen de la mateixa. Aquests recursos, principalment, poden ser: **remuneració d'assalariats** (pagaments en diners i en espècie en concepte de prestació pel treball realitzat), **excedents bruts d'explotació** (l'excedent d'activitats empresarials i professionals d'empreses individuals i societats, així com els lloguers imputats als habitatges en propietat de les llars) o també **prestacions socials** (transferències atorgades a les llars per part de tercers, -com ara l'Administració pública, societats, institucions de crèdit, etc.- que tenen per objectiu cobrir l'existència de certs riscos o necessitats).

La remuneració d'assalariats és el principal recurs de les famílies a totes les comarques de Catalunya excepte a la Terra Alta. El Baix Llobregat és la tercera comarca (després del Gironès i el Tarragonès) que presenta una major proporció de remuneració d'assalariats respecte al total de la seva renda familiar. Un 62,4% de la renda bruta familiar del Baix Llobregat respon a les remuneracions de treballadors, percentatge que es situa per sobre del 59,9% de la mitjana de Catalunya.

Renda familiar disponible bruta (RFDB) per recursos. 2014

Font OC-BL, a partir de les dades de l'IDESCAT

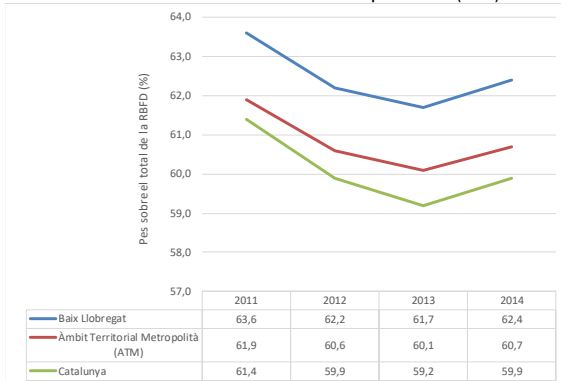
Al mateix temps, el Baix Llobregat és una de les 9 comarques on menys pes té la renda provinent d'excedents d'explotació empresarials o professionals (un 18,6% del total de la renda), situant-se per sota del 18,9% de l'Àmbit metropolità i del 19,3% de la mitjana catalana.

Evolució.

La variació del pes de cada component en el total de la renda apunta a una caiguda del pes

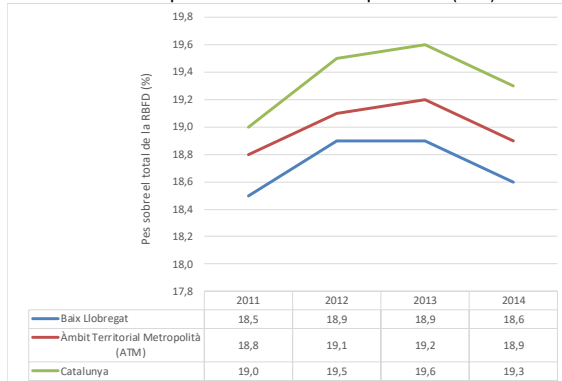
de la remuneració d'assalariats de 2011 a 2013, fet que podria associar-se a la pèrdua de llocs de treball com a conseqüència del període de crisi econòmica. L'augment de la proporció de prestacions socials també apuntaria en aquest sentit. L'aportació de l'excedent brut d'explotació guanyaria pes sobre el total de renda de 2011 a 2013 com a conseqüència de la major caiguda de la remuneració d'assalariats. La recuperació de les rendes provinents del treball assalariat al 2014 tornaria a fer caure el pes de l'excedent d'explotació sobre el total de renda al 2014.

Pes de la remuneració d'assalariats en la Renda familiar disponible bruta (RFDB). Evolució

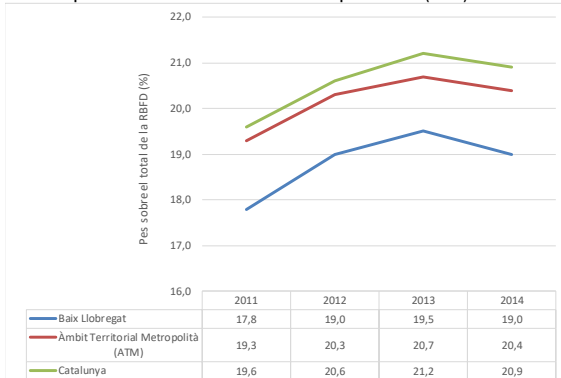
Font OC-BL, a partir de les dades de l'IDESCAT

Pes de l'excedent brut d'explotació en la Renda familiar disponible bruta (RFDB). Evolució

Font OC-BL, a partir de les dades de l'IDESCAT

Pes de les prestacions socials en la Renda familiar disponible bruta (RFDB). Evolució

Font OC-BL, a partir de les dades de l'IDESCAT

Dades municipals.

Renda familiar disponible bruta (RFDB) per recursos. 2014. (%)

	Remuneració d'assalariats	Excedent brut d'explotació	Prestacions socials	Total
Abdera	65,4	17,2	17,4	100
Begues	67,7	21,3	11,0	100
Castelldefels	67,2	19,4	13,4	100
Cervelló	61,6	22,4	16,0	100
Corbera de Llobregat	66,1	19,8	14,1	100
Cornellà de Llobregat	58,9	17,7	23,3	100
Esparreguera	62,2	17,7	20,1	100
Esplugues de Llobregat	59,2	19,2	21,6	100
Gavà	61,2	20,5	18,3	100
Martorell	63,5	14,9	21,6	100
Molins de Rei	65,1	17,4	17,5	100
Olesa de Montserrat	61,5	17,8	20,6	100
Pallejà	63,7	20,1	16,2	100
Prat de Llobregat, el	60,9	17,2	21,9	100
Sant Andreu de la Barca	65,4	17,0	17,6	100
Sant Boi de Llobregat	59,6	18,0	22,4	100
Sant Esteve Sesrovires	68,4	16,6	14,9	100
Sant Feliu de Llobregat	62,1	18,2	19,6	100
Sant Joan Despí	65,2	18,1	16,7	100
Sant Just Desvern	67,0	18,6	14,4	100
Sant Vicenç dels Horts	58,4	19,9	21,7	100
Santa Coloma de Cervelló	67,1	20,2	12,7	100
Torrelles de Llobregat	66,6	20,6	12,7	100
Vallirana	60,4	21,5	18,0	100
Viladecans	61,4	19,9	18,7	100
Baix Llobregat	62,4	18,6	19,0	100

Font: OC-BL, a partir de les dades de l'IDESCAT. Base 2010.

Informació disponible només pels municipis de més de 5.000 habitants.

Per municipis, dins del Baix Llobregat també hi ha diferències pel que fa als principals recursos de la renda de les famílies. Així, Sant Esteve Sesrovires, Begues, Castelldefels, Santa Coloma de Cervelló i Sant Just Desvern són els cinc municipis que presenten una **proporció més elevada de remuneració d'assalariats** en la renda de les seves famílies.

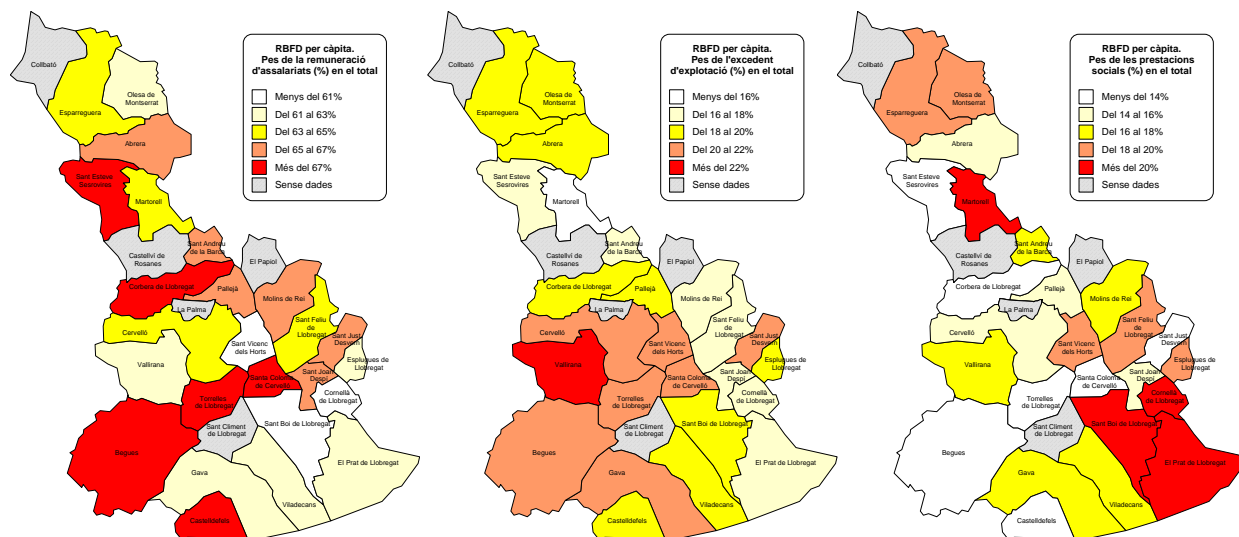
Per la seva part, Cervelló, Vallirana, Begues, Torrelles de Llobregat i Gavà són els que tenen un **pes més important d'excedents d'explotació**.

Els municipis que tenen un major pes de les prestacions socials en la seva renda són Cornellà de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, el Prat de Llobregat, Sant Vicenç dels Horts, i Esplugues de Llobregat.

Val a dir però, que l'anàlisi dels recursos de la renda no explica al 100% el fet que un municipi o àmbit territorial tingui una renda per càpita més gran o més petita, ja que les situacions que podem trobar dins de cada categoria són diverses. Per exemple, pel que fa a l'excedent d'explotació estan incloses tant les remuneracions de professionals com les de petits autònoms o també les de grans grups empresarials.

Al mateix temps, l'heterogeneïtat dins de la categoria de prestacions socials també és força gran (aquí es troben tant prestacions per desocupació com jubilacions contributives o altres tipus de subsidis contributius o no contributius).

Pes de cada recurs en la Renda Bruta Familiar Disponible per càpita municipis del Baix Llobregat. (Dades 2014).

Font: OC-BL, a partir de les dades de l'IDESCAT. Base 2010.

CONCEPTES

La **renda familiar disponible bruta (RFDB)** és la macromagnitud que mesura els ingressos de què disposen els residents d'un territori per destinar-los al consum o a l'estalvi. Aquesta renda no només depèn dels ingressos de les famílies directament vinculats a la retribució per la seva aportació a l'activitat productiva (remuneració d'assalariats i excedent brut d'explotació), sinó que també està influïda per l'activitat de l'Administració pública mitjançant els impostos i les prestacions socials. Es considera renda "bruta" perquè no dedueix cap consum del capital fix (que equivaldria a la depreciació dels béns com a conseqüència del desgast normal i l'obsolescència previsible). Es calcula com a saldo del compte de renda de les famílies, és a dir, és la diferència entre el conjunt de recursos i usos.

Els principals recursos dels comptes de renda de les llars són:

- la remuneració d'assalariats (pagaments en diners i en espècie en concepte de prestació pel treball realitzat).
- l'excedent brut d'explotació (l'excedent d'activitats empresarials i professionals d'empreses individuals i societats).
- les prestacions socials (transferències atorgades a les llars per part de tercers -Administració pública, societats, institucions de crèdit, etc.- que tenen per objectiu cobrir l'existència de certs riscos o necessitats).

Els principals usos són:

- les cotitzacions socials.
- l'impost sobre la renda i el patrimoni.

L'àmbit geogràfic de les estimacions són les comarques i els municipis de Catalunya de més de 5.000 habitants i les capitals comarcals.

METODOLOGIA DEL CÀLCUL DE LA RENDA BRUTA FAMILIAR DISPONIBLE

La RFDB del 2014 es calcula amb base 2010. El sistema europeu de comptes 2010 estableix un conjunt de comptes que permeten el càlcul estructurat de la renda disponible bruta de les famílies. Aquest càlcul es realitza a partir dels principals components dels recursos (remuneració d'assalariats, excedent brut d'explotació i prestacions socials), dels usos (impostos corrents sobre la renda i el patrimoni i cotitzacions socials netes) i dels saldos de les rendes de la propietat i d'altres transferències corrents. A continuació es presenten els mètodes d'estimació dels principals components que s'estimen específicament.

Remuneració d'assalariats

Per a l'estimació de la remuneració d'assalariats s'utilitzen dues fonts d'informació: informació fiscal desagregada en l'àmbit municipal de l'IRPF, que prové de l'Agència Estatal d'Administració Tributària (AEAT), i les afiliacions a la Seguretat Social segons la residència padronal de l'afiliat, proporcionades per l'Idescat.

Excedent brut d'explotació i renda mixta de les famílies

L'excedent brut d'explotació i renda mixta de les famílies s'obtenen a partir de la consideració del lloguer imputat dels habitatges propietat de les llars i les rendes d'activitats empresarials i professionals d'empreses individuals. Per al càlcul del lloguer imputat s'utilitzen com a principals fonts les dades de lloguer en l'àmbit municipal del registre de l'Incasòl, facilitades per la Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana del Departament de Territori i Sostenibilitat, els habitatges principals segons el règim de tinença del Cens de població 2011 i les pernoctacions en segona residència que proporcionen les estimacions de població estacional. Per al càlcul de les rendes mixtes s'utilitza la informació de localització municipal dels establiments provinent dels directoris de l'Idescat. Els ingressos d'aquestes rendes mixtes s'imputen a partir de la informació de les enquestes estructurals sectorials. Aquesta informació es valida amb d'altres procedents de fonts fiscals.

Prestacions socials

Les prestacions socials inclouen les pensions contributives i no contributives de la Seguretat Social i del sistema de classes passives, les prestacions per atur contributives i assistencials, les prestacions de la Seguretat Social per protecció familiar, la renda mínima d'inserció, les prestacions complementàries atorgades pel Departament de Benestar Social i Família a persones grans, discapacitats, vidus/vídues, etc., i les prestacions per cobertura de la incapacitat temporal a càrrec de la Seguretat Social i les empreses.

Les pensions contributives s'assignen municipalment a partir del fitxer administratiu de pensions de l'Institut Nacional de la Seguretat Social i l'Institut Social de la Marina. Pel que fa a la resta de prestacions (no contributives), s'utilitzen diverses fonts demogràfiques i socials per distribuir-les territorialment.

Cotitzacions socials

Les cotitzacions socials inclouen, d'una banda, les quotes socials pagades pels treballadors i pels ocupadors, i de l'altra, les cotitzacions dels treballadors autònoms.

La informació sobre les cotitzacions pagades pels treballadors i pels ocupadors prové de les liquidacions pressupostàries dels ingressos de la Tresoreria General de la Seguretat Social. Es distribueixen municipalment a partir de les despeses deduïbles del rendiment del treball de l'arxiu de l'IRPF i de l'estimació de la remuneració d'assalariats.

Les cotitzacions dels treballadors autònoms es reparteixen municipalment utilitzant la informació d'empreses i establiments dels directoris de l'Idescat.

Impostos

L'impost sobre la renda de les persones físiques s'estima a partir de la quota resultant de l'autoliquidació d'aquest impost.

L'IBI urbà i rústic s'obté de les estadístiques de l'impost sobre els béns immobles de la Direcció General del Cadastre.

L'impost sobre vehicles de tracció mecànica prové de l'enquesta econòmica de l'Administració local duta a terme per la Intervenció General de l'Administració de l'Estat (IGAE).

Una de les principals conseqüències de l'adopció del Sistema Europeu de Comptes de 2010 (SEC-2010) en el càlcul de la renda disponible bruta de les famílies és el canvi de posicionament de la comarca en el conjunt de Catalunya segons renda familiar per habitant. Certament, amb la metodologia de 2010 el Baix Llobregat passa de ser la 39ena comarca en renda familiar per càpita (segons la metodologia anterior) a ser la 2a comarca amb més renda, només per sota del Barcelonès, segons la metodologia de 2010.

Des de l'OC-BL, podem dibuixar alguns components que poden explicar aquest canvi de posicionament: el nombre d'habitants del Baix Llobregat (resulten amb més renda les comarques més poblades); el nombre absolut d'assalariats (la nova metodologia treballa amb dades d'afiliacions segons residència padronal) o el parc d'habitatges en propietat (la nova metodologia inclou una estimació dels lloguers imputats als habitatges en propietat, essent el Baix Llobregat una de les comarques amb major proporció d'habitatge en règim de propietat de Catalunya i amb uns preus estimats de lloguer més elevats, per tant, amb més rendes imputades per aquest motiu).

Aquests però, són només alguns dels elements que poden explicar aquestes dades, però amb el detall de la informació publicada fins al moment per part de l'Idescat, l'OC-BL no pot avaluar ni acreditar el pes de cada factor i quin dels mateixos té un pes més important en el canvi en els resultats de posicionament respecte a metodologies anteriors.

Amb la col·laboració de:

